

Salon Mineraali Oy
Itämerenkatu 1
00180 Helsinki

PÄÄTÖS KAIVOSLUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Kaivoslupahakemus

Hakija:

Salon Mineraali Oy
Y-tunnus: 22351637
Helsinki
Suomi
Yhteystiedot:
Salon Mineraali Oy
Itämerenkatu 1
00180 Helsinki

puh. 010-2356300

Lisätietoja antaa:

Tarmo Mäkeläinen, puh. 050-5550 230

Vireilletulopvm: 9.10.2013
Etuoikeuspvm: 9.10.2013
Hakemuksen tarkoitus: Hakemuksessa pyydettiin laajentamaan Hyypiämäen kaivospiirin käyttöaluetta ja supistamaan apualuetta.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla Salon Mineraali Oy:lle kaivosluvan lupatunnuksella KL2013:0004. Tällä luvalla Hyypiämäen kaivospiirin käyttöaluetta laajennetaan ja apualuetta supistetaan. Nykyinen kaivospiirin käyttöalue jää ennalleen ja laajennusta koskeva alue määrätään kaivoslain (621/2011) 19 §:n mukaisesti kaivosalueeksi.

Perustelut:

Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetyt edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki 45 § ja 48 §

Kaivoslupa oikeuttaa hyödyntämään kaivosalueella tavatut kaivosmineraalit, kaivostoiminnassa sivutuotteena syntyvän orgaanisen ja epäorgaanisen pintamateriaalin, ylijäämäkiven ja rikastushiekan (*kaivostoiminnan sivutuote*) sekä muut kaivosalueen kallio- ja maaperään kuuluvat aineet siltä osin kuin niiden käyttö on tarpeen kaivostoimintaan kaivosalueella. Kaivoslupa oikeuttaa lisäksi malminetsintään kaivosalueella sen mukaan kuin 11 §:ssä säädetään.
Kaivoslaki 17 §

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun kaivoslupapäätös on lainvoimainen, kaivosluvassa annetut toimenpiteiden aloittamiseen liittyvät määräykset on toteutettu, 84 §:ssä tarkoitettu lunastuspäätös on lainvoimainen ja päätöksessä luvanhaltijalle määrätyt lopulliset korvaukset on suoritettu, vakuus on asetettu kaivosluvassa määrätyn mukaisesti ja asianosaisen toimenpiteen kannalta merkitykselliset muualla laissa vaaditut luvat ovat lainvoimaisia tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Kaivoksen rakentamista ja tuotannollista toimintaa ei kuitenkaan saa aloittaa, ennen kuin kaivosturvallisuuslupa on lainvoimainen.

Valitus kaivostoimituksessa määrätyistä korvauksista ei estä kaivoslupaan ja kaivosturvallisuuslupaan perustuvien toimenpiteiden aloittamista.

Kaivoslaki 168 §

Päätöksen voimassaolo

Kaivoslupa on voimassa toistaiseksi luvan lainvoimaiseksi tulosta. Kaivosluvan tarkistusväli on 10 vuotta.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein.

Kaivostoimitus

Kaivostoimitus suoritetaan kaivoslain 8 luvun mukaisesti.

Kaivoslupa-alueen tiedot

Kaivospiiri (KaivNro 6804) sijaitsee Salon kaupungin Haapaniemen ja Kirkonkylän kylissä. Kyseisen kaivospiirin alueella toimii Hyypiämäen kaivos.

Laajennusalueen koko on 40,4 ha. Kaivospiirin nykyisen apualueen pinta-ala pienenisi hieman (0,37 ha), ollen kaivosalueen laajennuttua pinta-alaltaan 1,01 ha. Hyypiämäen kaivospiiri koostuu päätöksen myötä kaivospiirin käyttöalueesta (27,8 ha) ja kaivosalueesta (40,4 ha) sekä apualueesta (1,01 ha). Hyypiämäen kaivospiirin pinta-ala muutoksen jälkeen on yhteensä 69,21 ha.

Kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1 ja käyttösuunnitelmakartta on esitetty liitteessä 2. Käyttösuunnitelmakartassa on esitetty alueen toiminnot ja aluemuutokset.

Kaivospiiri muodostuu laajennuksen jälkeen seuraavasti:

Kaivospiirin käyttöalue:

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Haapaniemi	734-744-1-133	5,6
Tyynelä	734-751-2-27	4,4
Metsätila	734-751-2-104	17,8
	Yhteensä, ha	27,8

Kaivospiirin käyttöalueen pinta-ala on 27,8 ha.

Kaivosalue:

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Haapaniemi	734-744-1-133	23,5
Mutapalsta	259-403-878-6	0,1
Kissannotko	734-744-1-312	4,7
Immonen	734-751-2-85	6,4
Tyynelä	734-751-2-27	1,4
Perälä	734-753-3-25	0,1
Ojajarju	734-753-3-23	0,2
Riihipelto	734-753-3-28	0,4
Pentinpelto	734-751-2-72	0,6
Hovi	734-751-4-0	1,2
Pappila	734-753-1-0	1,2
Kaunola	734-753-3-6	0,6
	Yhteensä, ha	40,4

Kaivosalueen pinta-ala on yhteensä 40,4 ha.

Apualue:

Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Pentinpelto	734-751-2-72	0,16
Klockars	734-751-2-98	0,5
Viikari	734-751-3-112	0,26
Hovi	734-751-4-0	0,09
	Yhteensä, ha	1,01

Apualueen pinta-ala on 1.01 ha.

Aikaisemmin apualueeseen kuului tilasta Pentinpelto 0,51 ha ja tilasta Tyynelä 0,016 ha. Apualue supistuu yhteensä 0,37 ha.

Kaivosmineraali

Kalsiitti

Kaavatilanne

Kaivospiirin alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis- tai asemakaavoja. Alueen kaavoitustilanteesta ja muusta maankäytöstä on tarkemmin esitetty Salon kaupungin lausunnossa liitteessä 3.

Alueesta tarkemmin

Laajennusalueen suurimmat maankäyttötarpeet tulevat olemaan läjitysalueet sivukivelle, avolouhoksen laajennus alueen itäpäässä sekä selkeytysallas.

Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita eikä muita luonnonsuojelualueita. Laajennusalueen länsilaita rajoittuu arvokkaaseen kallioalueeseen.

Lähin ympärivuotisessa asuinkäytössä oleva kiinteistö tulee laajennuksen myötä olemaan noin 160 metrin päässä ja lähin kesämökki noin 70 metrin päässä kaivosalueen rajasta.

Ympäristölupa

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt Hyypiämäen kaivokselle ympäristöluvan 19.1.2007 (Dnro LSY-2005-Y-30). Ympäristölupapäätöksen lupamääräyksiä on tarkastettu viimeksi 13.6.2013 (Dnro ESAVI/316/04.08/2012). Kaivoksen toiminta jatkuu tällä hetkellä voimassa olevan ympäristöluvan ehtojen mukaisesti.

Kaivospiirin laajennuksen johdosta on haettu uutta ympäristölupaa. Ympäristölupaa koskeva kuuleminen on päättynyt 17.3.2014.

Hankkeen perustelut ja toiminnot pääpiirteittäin

Yleistä

Alueella on kalsiittiesiintymä. Kallioperä on osin paljastunutta. Irtomaapeitteen paksuus vaihtelee pääosin 0-4 m:n välillä ja yleisin maalaji on hiekkamoreeni. Alueen itäosassa on jonkin verran savialueita.

Kaivos ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Kirkonkylä 0225902) sijaitsee 200-300 metrin etäisyydellä. Kaivospiirin alueella ei ole merkittäviä puroja tai oja.

Kaivosalueen pintavedet laskevat Määrjärveen, jonka rannat ovat pääosin maa- ja metsätalouskäytössä. Rannoilla on loma-asutuksen lisäksi myös pysyvää asutusta.

Louhintamäärät ja mineraalivarannot

Louhintamäärät ovat vaihdelleet vuosina 2010-2012 seuraavan taulukon mukaisesti:

Toiminta	t/a
Louhinta	63 000-110 000
Sivukiven louhinta	2 000-40 000
Maanpoisto	33 000-35 000

Louhoksen toiminta-ajaksi on arvioitu noin 15 vuotta, jonka aikana sivukiveä louhitaan noin 4,1 Mt ja malmia noin 2,4 Mt. Louhoksen vuosittainen malmin louhintamäärä on noin 150 000 tonnia, maksimissaan 250 000 tonnia.

Louhintasuunnitelma

Tällä hetkellä alueella on kaksi erillistä louhosta omilla ajorampeilla. Uuden suunnitelman mukaan Hyypiämäen louhos toteutetaan yhtenä louhoksena, johon johtaa yksi ajoramppi. Tuotanto tulee etenemään niin, että aluksi louhitaan itäpäähän aloituslouhos, jota levitetään länteen päin samalla täyttäen aloituslouhosta sivukivellä. Malmin kulkusuuntaan suunnitellun avolouhoksen pituus on noin 800-900 metriä ja leveys noin 80-110 metriä maanpinnan korkeusvaihteluista riippuen. Louhoksen pohjan korkeusasema syvimmillään on noin -5, kun maanpinnan korkeusasema avolouhoksen alueella vaihtelee noin +44..+62. Louhoksen pinta-ala on 8,6 ha. Lisäksi louhoksen ympärille on suunniteltu 10 metrin suoja-etäisyys, josta poistetaan pintamaat.

Louhinta suoritetaan pergerlouhintana. Suunnitelmien mukainen pengerkorkeus on 0-15 metriä ylimmällä tasolla ja seuraavat tasot 20 metriä. Irrotettu malmi lastataan louhoksessa pyöräkuormaajalla rekka-autoihin, joilla se kuljetetaan Förbyn tehtaalle. Poikkeustapauksessa malmia voidaan lastata myös kaivinkoneella dumppereihin, joilla kivi kuljetetaan kaivosalueen välivarastoon.

Sivukivialueet

Ensimmäisen vaiheen aikana, jonka kestoksi on arvioitu 5 vuotta, louhittava sivukivi sijoitetaan sivukivialueelle. Läjitetävän sivukiven määrä ensimmäisen vaiheen aikana tulee olemaan noin 1,1 Mt. Muodostuvasta sivukivestä sijoitetaan takaisin louhokseen arviolta 515 000 m³. Louhoksen täyttö sivukivellä aloitetaan arviolta vuonna 2019.

Nykyisen kaivospiirin alueella on tilaa läjittää sivukiveä yhteensä noin 1 080 000 m³. Läjitystilaa tarvitaan laajennuksen myötä lisää 1 200 000 m³.

Käyttösuunnitelmakartassa (liite 2) on esitetty uudet sivukivialueet. Eteläisellä

alueella on tilaa läjittää sivukiveä noin 450 000 m³, läntisellä noin 650 000 m³ ja pohjoisella noin 100 000 m³.

Sivukiveä käytetään osin myös myytävien murskeiden tekemiseen sekä alueen teiden rakentamiseen. Hyötykäyttöön tarvittavaa sivukiveä murskataan kaivosalueella, murskattava määrä on noin 10 000-20 000 t/a ja maksimissaan 100 000 t/a. Murskausta suoritetaan vuosittain 1-2 kuukauden aikana. Sivukivien käytettävyyttä murskeiden syötemateriaalina on selvitetty Tampereen teknillisen yliopiston toimesta vuonna 2012. Viidestä tutkitusta näytteestä kahden (andalusiitti, epäpuhdas kalkkikivi) on todettu soveltuvan betonin, asfaltin ja raidesepelin materiaaliksi. Kahden näytteen (felsinen metavulkaniitti ja epäpuhdas kalkkikivi) on todettu soveltuvan betonin ja raidesepelin materiaaliksi. Yhden näytteen (mafinen metavulkaniitti) on todettu soveltuvan asfaltin materiaaliksi.

Vesien käsittely

Kuivatusvedet johdetaan selkeytysaltaan kautta Määrjärveen johtaviin ojiin. Puhtaita pintavesiä ohjataan mahdollisimman paljon suoraan selkeytysaltaan ohitse.

Selkeytysaltaan pohjan pituus on 115 m ja leveys on 35 m sekä luiskat ovat 1:4. Altaan virtaaman säätämisessä käytetään purkuputkea $\varnothing = 400$ mm => max. virtaama n. 170 l/s. Altaan reunoilla on huoltotaso.

Selkeytysaltaan mitoituksessa on huomioitu hienon hiedan laskeutuminen (1 m/h = 0,28 mm/s) ja rankkasateen aiheuttama virtaama. Mitoitusvirtaamana (qsade) käytetään kerran sadassa vuodessa toistuvaa 60 min rankkasadetta 90 l/s/ha.

Lisäksi huomioidaan, että selkeytysaltaassa virtausnopeuden ei pitäisi olla yli 1 cm/s. (Suomen ympäristökeskus / Ruohtula, J: Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden suunnittelu, 1996).

Hienon hiedan 0,28 mm/s laskeuttamiseen riittäisi huomattavasti lyhempikin allas. Altaan mitoittava tekijä on rankkasade.

Tiemuutokset

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tielinjauksen muutosta kahdessa kohdassa. Multasillantien ja läjitysalueiden väliin tullaan istuttamaan puustoa ehkäisemään sivukivikasojen näkyvyyttä tielle. Tiemuutokset on esitetty käyttösuunnitelmassa (liite 2).

Liikenne

Liikenteen volyyymiin ei laajennuksen myötä tule muutoksia. Malmi kuljetetaan Förbyn tehtaalle seuraavia reittejä pitkin:

Reitti 1: pituus 52km

Hyypiänmäentie-Kiskontie-Kaukurintie-Tammisaarentie-Kemiöntie-Särkisalontie-Tehtaantie

Reitti 2: pituus 55 km

Hyypiänmäentie-Kiskontie-Raja-ahteentie-Aimontapontie-Tammisaarentie-Kemiöntie-Särkisalontie-Tehtaantie

Sähkölinja

Kaivosalueen laajennus vaatii sähkölinjan siirron. Siirtoon liittyvät yksityiskohdat selvitetään Fortum Sähkösiirto Oy:n kanssa.

Kaivostoiminnan lopettaminen

Toiminnan lopettaminen

Kaivoksen toiminnan päätyttyä alue maisemoidaan lopullisesti. Maisemointia tehdään suunnitelmallisesti mahdollisuuksien mukaan jo toiminnan aikana.

Avolouhos

Louhos tulee vähitellen täyttymään sade-, pinta- ja pohjavedellä ja sivukivet tulevat jäämään veden alle.

Sivukivialueet

Sivukivet, joille ei ole osoitettavissa hyötykäyttöä, läjitetään kaivospiirin alueelle sijoittuville sivukivialueille. Kun sivukivialue täyttyy, aloitetaan sen maisemointi samalla kun sivukiveä aletaan läjittää uudelle sivukivialueelle. Läjitysalueet maisemoidaan alueelta saatavalla pintamaalla. Pintakerroksen paksuus on 0,5 m. Sivukiven läjitysalueiden maisemointia toteutetaan toiminnan edetessä.

Pintamaat

Pintamaat, joille ei ole osoitettavissa hyötykäyttöä, läjitetään kaivosalueelle. Kasat muotoillaan toiminnan päätyttyä.

Muut alueet

Selkeytysallasta ei maisemoida heti louhintatoimen loputtua, sillä sitä voidaan tarvita vielä louhintatoimen päätyttyä. Selkeytysallas täytetään kivi- ja maaineksilla, kun sen käytölle ei enää ole tarvetta.

Muut käytössä olleet alueet maisemoidaan tarpeen mukaan toiminnan päätyttyä.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Salon kaupungin ilmoitustaululla. Hakemus kuulutettiin 9.12.2013 ja on ollut nähtävillä 15.1.2014 saakka. Hakemuksesta kuulutettiin myös Salon Seudun Sanomat -sanomalehdessä. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 15.1.2014.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt 9.12.2013 Salon kaupungille, Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Varsinais-Suomen liitolle.

Annetut lausunnot, mielipiteet ja hakijan selitys

LAUSUNNOT

Lausunnot kokonaisuudessaan (Salon kaupunki, Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Varsinais-Suomen liitto) on esitetty liitteessä 3. Seuraavassa on esitetty lyhyt tiivistelmä annetuista lausunnoista:

Salon kaupunki

Kaupunginhallitus ei näe ilmeistä estettä kaivoslupahakemuksessa kuvatussa toiminnassa olevan Hyypiämäen kaivoksen käyttöalueen laajentamiseen ja apualueen supistamiseen, kunhan seuraavat lausunto-osassa mainitut seikat tulevat riittävästi huomioiduiksi:

1. Sivukiven muodostumista tulisi minimoida ja hyötykäyttöä tehostaa.
2. Pysyvän asutuksen ja loma-asumisen läheisyydestä johtuen toiminnan vaikutusta asumisympäristöön tulee huolellisesti arvioida, koska kaivostoiminta voi merkittävästi heikentää asumisviihtyvyyttä.
3. Useamman kaivoshankkeen keskittyminen lähelle toisiaan voi johtaa tilanteeseen, jossa on ryhdyttävä arvioimaan ympäristövaikutuksia alueella.
4. Kiskon kirkonkylän liikennehaittojen minimoimiseksi tulisi eri toimijat velvoittaa selvittämään mahdollisuuksia yhteisen kaivostien ylläpitoon. Periaatteessa Hyypiänmäentie voisi toimia kiviainesyritysten yhteisenä kokoojatieenä.

5. Kaivosalueen vesienkäsittely ja vesien johtaminen vesistöön tulee järjestää siten, että asuin- ja lomarakennusten asumisviihtyvyys tai virkistysarvo ei merkittävästi heikkene eikä vesistölle aiheudu pilaantumisvaaraa.

6. Kaivosalueella ei ole suoritettu kattavaa luontoselvitystä.

7. Kaivostoimintaan liittyvien riskitekijöiden kartoitus ja selvitys toimimisesta erilaisissa ongelmatilanteissa näyttää jääneen varsin vähäiselle huomiolle tai puuttuvan kokonaan.

8. Vaikka kaivostoiminnalla on toisaalta huomattavia kaupungin elinkeinoelämää vilkastuttavia ja työllisyyttä edistäviä vaikutuksia, tulee kaivostoiminnan perustua huolelliseen, kestäväan ja hyvään rakentamistapaan sekä määräyksien ja lupaehtojen noudattamiseen.

Lausuntoon on liitetty vielä seuraava:

"Salon Mineraali Oy:n ja Lesel Oy:n olisi suositeltavaa yhteistyössä järjestää alueen kuljetukset Hyypiänmäentietä pitkin Kiskontielle".

Salon kaupunginhallituksen ja Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan antamat lausunnot voidaan todeta olevan yleispiirteiltään samaa tarkoittavia ja toisiaan tukevia sekä täydentäviä. Seuraavassa on esitetty muutamia poimintoja rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnosta:

1. Laajennusalueen luoteisosa sijoittuu maakunnallisesti arvokkaalle maisemakokonaisuudelle.

2. Kaivosalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat valtakunnallisesti merkittäviin rakennetun kulttuuriympäristön RKY2009-inventointiin kuuluvat kohteet Haapaniemen linnanrauniot (noin 0,5 km) ja Kiskon kirkonkylä (noin 1 km). Lisäksi peruskarttaan merkitty Kirkkotie on historianajan muinaisjäänös, joka on säilytettävä kohde. Kohteiden läheisyyden vuoksi Maakuntamuseolta tulisi pyytää erikseen lausunto.

3. Sivukivikasojen jälkimaisemointiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa on tuotu esiin seuraavaa:

1. ELY-keskus arvioi, että luontoarvojen osalta on tehtävä erilliselvitys. Työssä tulee havainnoida liito-oravan esiintyminen (näköhavainto liito-oravasta 17 vuotta sitten alle 1 km etäisyydellä alueesta) ja mahdolliset vesilain, luonnonsuojelulain ja metsälain mukaiset luontotyytit sekä luontodirektiivin ja uhanalaisten lajien esiintyminen ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti.

2. ELY-keskus pyytää selvitystä, miten toiminta (mm. kalkkikasat) vaikuttaa alueen maisemakuvaan. Hyypiänmäki on arvokas kallioalue ja se on osoitettu arvoluokan 4 kohteeksi.

3. Louhoksiin jätettävä ylimääräinen kalkkipitoinen sivukivi tulisi ainakin osittain jättää näkyviin, joka mahdollistaisi uusympäristöjen muodostumista edesauttaen siten luonnon monimuotoisuutta.

Varsinais-Suomen liitto

Lausunnossa todetaan, ettei kaivostoiminta ole merkittävästi ristiriidassa maankuntakaavan ja sen tavoitteiden kanssa. Erityisesti sivukivikasojen sijoittelun ja niiden korkeuden osalta, tulee kiinnittää huomiota arvokkaaseen kallioalueeseen sekä arvokkaaseen kulttuurimaisemaan kohdistuviin vaikutuksiin siten, etteivät alueelle syntyvät sivukivikasat muuta tai merkittävästi vaikuta alueen arvokkaisiin maisema-arvoihin.

Sivukivien hyötykäyttöä murskeiden syötemateriaalina tulee mahdollisuuksien mukaan lisätä.

Maankäyttöjaosto puoltaa esitettyä kaivoslupahakemusta.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Mielipiteen hakemuksen johdosta ovat jättäneet Jarmo Viima, Liisa Holappa, Kari Liesivesi (+ allekirjoittaneet 4 henkilöä) sekä Liisa ja Pentti Mikkonen.

Mielipiteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 3.

Seuraavassa on esitetty tiivistetyksi mielipiteissä painotettuja seikkoja.

Jarmo Viima

Jarmo Viiman mielipiteessä käsitellään louhintakorvauksia ja Määrjärventien muutossuunnitelmaa.

Liisa Holappa

Mielipiteessä tuodaan esille huoli kaivostoiminnan vaikutuksesta Määrjärven lahden ympäristölle. Lisäksi mielipiteessä esitetään, että Salon Mineraali Oy:n tulee kustantaa isompi tierumpu ja rakentaa silta ojalle, jonka yli Määrjärventie kulkee.

Kari Liesivesi (+allekirjoittaneet 4 henkilöä)

Mielipiteessä tuodaan esille kaivostoiminnan vaikutusta asutukseen ja virkistyskäyttöön. Mielipiteessä on käsitelty myös kaivostoiminnan aiheuttamia vesistövaikutuksia sekä toiminnasta aiheutuvia päästöjä ilmaan ja maapohjaan.

Mielipiteessä vaaditaan YVA-menettelyä alueen yhteisvaikutuksista muiden hankkeiden kanssa. Tämä varmistaisi, että ympäristölupapäätös muodostuisi laajan ja kattavan aineiston pohjalta, alueen eri käyttötarkoitukset ja käyttäjät huomioiden.

Mielipiteen liitteenä on esitetty Määrjärveen laskevien purojen vedenlaatututkimus ja vesimittauksen tuloksia vuodelta 2013 sekä Määrjärven tarkkailutuloksia vuosilta 2003-2013.

Liisa Mikkonen ja Pentti Mikkonen

Mielipiteen esittäjän kiinteistöistä osa tulee jäämään kaivospiiriin sisäpuolelle. Mielipide liittyy kiinteistön myyntiin kaivosyhtiölle tai kiinteistöä koskeviin korvauskysymyksiin.

HAKIJAN SELITYS

Kaivosviranomainen pyysi hakijayhtiöltä selityksen (kaivoslaki 42 §) annettuihin lausunnoista ja mielipiteistä.

Hakijan selitys kuulemisessa esitettiin:

LAUSUNNOT

Salon kaupunki

"Salon kaupungin lausunnossa mainitut asiat (viittaus Kirkonkylän pohjavesialueeseen, maakunnallisesti arvokkaaseen maisemakokonaisuuteen ja Haapaniemen linnaraunioihin) on käsitelty Etelä-Suomen aluehallintovirastolle toimitettuun ympäristölupahakemukseen (Dnro ESA-VI/9/04.08/2014). Kaivospiirin alueen suot ja ojat on huomioitu tehdyssä käyttösuunnitelmassa. Alueen jälkihoitosuunnitelmat on kirjattu päivitettyyn kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaan, joka on liitetty jätettyyn ympäristölupahakemukseen. Samoin onnettomuus-, häiriö- ja poikkeustilanteet on käsitelty ympäristölupahakemuksessa sekä kaivoksen sisäisessä pelastussuunnitelmassa".

Varsinais-Suomen ELY-keskus

"Luontoarvojen selvitys ja liito-oravaselvitys on päivitetty ja liitetty ympäristölupahakemukseen. Kaivospiirin laajennushankkeen vaikutus alueen maisemaku-

vaan on tehty. Tämä on esitetty myös Kiskossa pidetyssä yleisötilaisuudessa 2.12.2013. Havainnemallinnuksen mukaan sivukivikasat eivät muuta alueen maisemakuvaa. Louhosalueelle tulee jäämään näkyviin kalkkikivipintoja (esim. louhosseinämät ja louherampit) turvaamaan luonnon monimuotoisuutta".

Varsinais-Suomen liitto

"Havainnemallinnuksen mukaan sivukivikasat ei muuta alueen maisemakuvaa. Sivukivien hyötykäyttöä on tutkittu ja pyrimme hyödyntämään sivukiviä mahdollisimman suuressa määrin".

MIELIPITEET

Jarmo Viima

"Määrjärventien tielinjaus päätetään lopullisesti kaivostoimituksessa. Louhintakorvausten jakoperusteet eivät kuulu kaivostoimitukseen vaan niistä säädetään lainsäädännössä".

Liisa Holappa

"Liisa Holapan esittämät asiat kuuluvat ympäristölupaprosessin piiriin. On kuitenkin huomioitava, että ojastoa pitkin johdettava sadevesimäärä ei muutu kaivostoiminnan vaikutuksesta. Mikäli kyseinen ojarumpu pitää kuitenkin kaivostoiminnasta johtuen suurentaa, niin Salon Mineraali Oy sitoutuu tekemään tämän muutostyön".

Kari Liesivesi (+ allekirjoittaneet 4 henkilöä)

"Ympäristölupahakemuksessa ja siihen liitettyssä kaivannaisjätteen jätehuolto-suunnitelmassa ja alueen sisäisessä pelastussuunnitelmassa on käsitelty seuraavat tässä muistutuksessa esiin tuodut asiat: vesistöasiat, alueen maisemointi, melu-, pöly-, tärinä- ja liikennehaitat, käytetyt räjähdysaineet, polttoaineen varastointi kaivosalueella ja toiminta onnettomuustilanteissa.

Nykyinen ja hakemuksen mukainen laajennettu kaivosalue sijaitsee kokonaan vedenjakajan itä- ja eteläpuolella, josta vedet luontaisesti laskevat Määrjärveen. 19.1.2007 (Dnro LSY-2005-Y-30) annetussa ympäristöluvassa oleva viittaus pinta-vesien laskusta Kirkkojärveen liittyy Hyypiämäen valtausalueelle tehtyyn nykytilaselvitykseen. Kaivosalue on vain osa tästä valtausalueesta.

Sivukivien hyötykäyttö edellyttää kiven murskausta kaivosalueella. Louhosten täyttäminen sivukivillä kaivostoiminnan päätyttyä ei ole mahdollista, koska kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti sivukivikasat tulee maisemoida jo toiminnan aikana. Louhosalue aidataan toiminnan päätyttyä turvallisuuden takaamiseksi.

Selkeytsaltaasta on esitetty rakennussuunnitelma kaivospiirin laajennushakemuksen yhteydessä. Selkeytsallas on rakenteeltaan matala (normaali vedenkorkeus noin 1,2 m) ja sen tarkoituksena on kiintoaineen poistaminen vedestä. Se ei ole rakenteeltaan varsinainen patoallas.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Etelä-Suomen aluehallintovirasto tulevat määrittelemään tarvittavat vakuudet.

Hanke ei ylitä YVA-vaatimusta. Lounais-Suomen ympäristökeskus on lisäksi todennut päätöksessään (LOS-2004-J-28-53), että hanke ei aiheuta YVA-laissa ja -asetuksessa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä hankkeeseen siten ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä. Nyt tehtävä kaivosalueen laajentaminen ei käsityksemme mukaan olennaisesti muuta tilannetta eikä myöskään yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ole olemassa.

Räjätystoiminnan laadunvarmistus on kuvattu Hyypiämäen kaivosalueen pelastussuunnitelmassa.

Tähän hankkeeseen ei sovelleta maankäyttö- ja rakennuslakia vaan kaivoslakia.

Salon Mineraali Oy on antanut yleisen ja yksityisen edun turvaamisesta lain mukaisen selvityksen Tukesille tammikuussa 2014".

Liisa Mikkonen ja Pentti Mikkonen

"Nykyinen louhosmalli perustuu kalkkimalmin muotoon ja sijaintiin, joka on todennettu timanttikairauksin GTK:n toimesta vuosina 1998-2001 ja Salon Mineraali Oy:n toimesta 2008.

Kaivospiirin laajennus on suunniteltu siten, että kaivoslain (621/2011) mukaista malmin tuhlausta ei tapahdu. Tämä tarkoittaa louhosmallin muuttamista alueen itä- ja koillisosassa siitä, mitä on alkuperäisessä kaivospiirihakemuksessa esitetty. Suunnitellun kaivospiirin ulkopuolelle tulee lisäksi jäädä tilaa Määrjärven yksityistien kulkuyhteydelle sekä turvaetäisyys Suvisillan valtausalueeseen.

Turvallinen kaivostoiminta edellyttää tieyhteyttä louhoksen eteläpuolella. Tämä kulkuyhteys on suunniteltu rakennettavaksi osin kiinteistön Ojharju alueelle suunnitelmakartan mukaisesti.

Koska kiinteistön korvauksesta ei ole pystytty sopimaan, niin Salon Mineraali Oy esittää korvauksen määräämistä kaivostoimituksessa".

Kaivosviranomaisen lupamääräykset ja perustelut

LUPAMÄÄRÄYS 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tässä päätöksessä tarkoitetulla laajennusalueella viiden vuoden kuluessa.

Perustelut:

Kaivoslain 52 §:n perusteella kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaisen kaivosalueen kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*).

Louhintakorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on 50 euroa hehtaarilta. Lisäksi louhintakorvauksena maksetaan:

1) kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet huomioon ottaen kohtuullinen korvaus louhitusta ja hyödynnetyistä muusta kaivosmineraalista kuin metallimalmista sen mukaan kuin:

a) kiinteistön omistaja ja kaivosluvan haltija sopivat; tai

b) kaivosviranomaisen kiinteistön omistajan tai kaivosluvan haltijan hakemuksesta vahvistaa.

Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat olennaisesti muuttuneet, kiinteistön omistaja tai kaivosoikeuden haltija voi vaatia kaivosviranomaiselta tarkistamaan 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetun korvauksen.

Jos lupaviranomaisen on lykännyt kaivosluvan raukeamista 68 §:n 3 momentin mukaisesti, on tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu korvaus 100 euroa hehtaarilta (*korotettu korvaus*), kunnes kaivostoiminta aloitetaan tai sitä jatketaan.

Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivoslupa on lainvoimainen. Velvollisuus korotettuun korvaukseen alkaa, kun päätös kaivostoiminnan uutta aloittamisaikaa tai toiminnan jatkamista koskevaksi määräajaksi on lainvoimainen.

Kaivosluvan haltijan on toimitettava kaivosviranomaiselle tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä maaliskuuta. Kaivosviranomaisen vahvistaa päätöksellään louhintakorvauksen suuruuden vuosittein.

Louhintakorvaus on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen päätös louhintakorvauksesta on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Perustelut:

Kaivoslaki 100 § ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 33 §.

LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaiseen kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödystä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*).

Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistön-omistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

Perustelut: Kaivoslaki 101 §

LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivoksen rakentamiseen ja tuotannolliseen toimintaan on oltava kaivosviranomaisen lupa (kaivosturvallisuuslupa).

Perustelut: Kaivoslaki 121 §

Tiedoksi kaivospiiriä koskevista myöhemmin annettavista määräyksistä:

Vakuuden asettaminen

Vakuuden asettaminen laajennusalueelle

Laajennusaluetta koskeva vakuus kuuluu pääasiassa ympäristövakuuden piiriin.

Vakuuden asettaminen Hyypiämäki -kaivospiirille

Vakuuden asettaminen kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiin mukaisesti.

Kaivoslain (621/2011) 108-111 §:ien mukaan kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle.

Vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Kaivoslain mukainen vakuus liittyy yleisesti maisemoinnin ja kun-

nostamisen turvaamiseen sekä kaivosturvallisuuden varmistamiseen. Tässä ei siis ole kyse ympäristönsuojelulain mukaisesta vakuudesta, joka koskee kaivoksen jätealueiden hoitoa.

Vakuuden suuruuden arvioimisen kannalta olennaiset säännökset ovat kaivoslain (621/2011) 143, 144 ja 150 §:t.

Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiin mukaisesti

Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään. Jollei määräys ole välttämätön kaivosturvallisuuden tai tärkeän yleisen edun kannalta, se ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Määräyksen antamista koskevan päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä tämän lain 37–40 ja 42 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä tämän lain 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Kaivosviranomaisen ennakkotiedonanto

Kaivosviranomaisen tulee määräämään Hyypiämäki -kaivospiirille vakuuden suuruuden erikseen kaivoslupapäätöksen lisäksi annettavalla päätöksellä.

Kaivosviranomaisen tulee antamaan Hyypiämäki -kaivospiirille (mukaan lukien laajennusalue) määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi kaivoslupapäätöksen lisäksi erikseen annettavalla päätöksellä.

Molemmat päätökset annetaan viimeistään 30.6.2014 mennessä.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Kaivosviranomaisen katsoo, että lausunnon antajien ja mielipiteiden esittäjien esiin tuomat seikat ovat tulleet huomioituksi kaivosviranomaisen antamissa lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa, hakijan antamassa vastineessa, ympäristöluvituksessa sekä seuraavassa esitettyssä kaivosviranomaisen vastauksessa.

Kaivosviranomaisen vastaukset lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn:

Salon kaupunki

Kaivosviranomaisen pyytää Salon Mineraali Oy:n ja Lesel Oy:n harkitsemaan yhteistyömahdollisuuksia liikenteeseen liittyvissä seikoissa.

Asuin- ja lomarakennusten asumisviihtyvyyttä käsitellään tarvittaessa keväällä 2014 järjestettävässä kuulemisessa (ks. kohta "Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiin mukaisesti").

Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Varsinais-Suomen liitto

Kaivosviranomaisen viittaa hakijan antamaan selitykseen.

Annetut mielipiteet

Kaivosviranomaisen viittaa hakijan antamaan selitykseen.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Salon Mineraali Oy:lle, Salon kaupungille, Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, Varsinais-Suomen liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan myös Salon Seudun Sanomat -sanomalehdessä.
Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 5000 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1302/2010), muutettuna (779/2011).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Turun hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusajaksi on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 4 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1302/2010),
muutettuna (779/2011).

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	1. Kaivospiirin kartta 2. Käyttösuunnitelmapaketti 3. Annetut lausunnot ja mielipiteet 4. Valitusosoitus 5. Lista asianosaisista
JAKELU	Hakija Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Salon kaupunki Varsinais-Suomen ELY-keskus Varsinais-Suomen liitto Säteilyturvakeskus